

Uadskillelig - det samtidige og traditionen

EarthSync er et indisk pladeselskab, som har specialiseret sig i genopfindelse af traditionen. Men hvad er traditionen, og hvordan fornyer man den? Sonya Mazumdar fra EarthSync forsøger selv at besvare spørgsmålene.

Baggrund af Sonya Mazumdar

Når der i begge verdener, intet ly forblev
bragte en veltalende skæbne mig trøst ved dine fødder
'Khadim' Nawab Gudri Shah Baba III, 1894 - 1970

Da pladeselskabet, EarthSync, blev etableret for fem år siden, var jeg endnu ikke stødt ind i de vidunderlige linjer i 'Khadim' Nawab Gudri Shah Baba III's poesi. Men da den asiatiske tsunami ramte os i 2004 og efterlod sønderknuste strande omkring det Indiske Ocean, følte den voldsomme ødelæggelse i fjerne lande lige så nærværende intenst som ødelæggelserne her. Intet ly forblev stående for nogen noget sted. Hverken for dem, der konkret blev ramt af tsunamien eller for dem, der i fjerne lande så den på deres nyhedskanaler.

Sådan var det. For ingen i de to verdener forblev der et ly. Skæbnen i al sin veltalenhed bragte os sammen på tværs af kulturer, økonomiske vilkår og traditioner i en fælles proces, der handlede om at hele, trøste og give. Tragedien differentierer ikke mellem kulturer, racer, religion og økonomiske vilkår. Ligesom musikken heller ikke gør. Tragedien er ganske vist ødelæggende, hvor musikken er helende. Men hverken i tragedien eller helingen er der diskrimination.

EarthSyncs flagskib, Laya Project, kom til verden samtidig med selskabet, der producerer musik og film om verdens musik. Laya Project blev en rejse, der skulle do-

kumentere traditionel musik i de tsunamiramte områder i Indien, Sri Lanka, Thailand, Myanmar, Maldiverne og Indonesien. Projektet blev dedikeret til menneskets ukuelighed, tænkt som en hyldest til de overlevende.

Laya Project var ikke et velgørhedsprojekt; konceptet handlede om bæredygtig assistance. De fleste musikere i projektet var ukendte og uetablerede, idet de blev fundet i de landsbyer, der var blevet ramt af tsunamien. De blev fundet blandt fiskere, husmødre, landmænd, unge - de ukendte lokale musikere og deres usædvanlige former for musik, som resten af verden indtil da stort set havde ignoreret. Laya Project udviste respekt for de lokale musikere, satte dem sammen med musikere fra andre dele af verden og etablerede en international platform via en dokumentarfilm og et dobbeltalbum.

I 2007 - efter to og et halvt års produktion - udkom Laya Project.

Efterfølgende vendte Earthsync tilbage til lokalmiljøerne med nye musikprojekter, der fokuserede mere specifikt på de enkelte musikere og netop deres musik.

Lokal scenekunst har altid været en primær kilde til forvaltning af den kollektive mytologi; mediet hvor igennem man har sikret samfundets kollektive historie generation efter generation; mediet hvor igennem hver generation har kunnet stedfæste sin egen samtidige identitet og kultur.

Al traditionel musik har på et givet tidspunkt været ny og samtidig. Det er med overleveringen fra generation til generation, den bliver traditionel. Det er overleveringen, der gør forskellen på traditionel og samtidig musik.

Den musik, som gives videre til efterfølgende generationer - og som over tid beviser sit værd i kraft af viden og visdom - er ethvert barns gave. Ethvert barn har ret til gaven; ret til at vide, hvad alle forfædre ønskede at sige. Ret til at kende forfædrenes erfaringer og tanker og til at drage nytte af den styrke og det tilhørsforhold, som udgår fra det følelsesmæssige dyb, som forfædrene har lagt i det, der er blevet traditionel musik. Og hvad er smukkere og mere respektfuldt end at tilføje samtidens klang og give kombinationen af denne og traditionen videre til den næste generation som et vidnesbyrd om en fælles kulturel identitet og udvikling?

Ingen kan vel modstå den rige kultur og tradition, som med moderniseringen kommer ud i radio og TV; medier som styrker, oplyser og eksponerer - med alt hvad heri ligger af positive og negative ting. Og ingen kan vel være imod yderligere udforskning og eksperimenter med iblanding af nye elementer. Såvel det gode, som det dårlige ved modernisering er del af den kulturelle udvikling. Men hvorfor skulle vi modstå modernisering? Svaret er ikke givet.

I næsten alle tilfælde er radio og TV de mest betydelige medier, når musik bliver kommercialiseret, og populærmusikkens kunstnere gjort til stjerner - ikke kun i kraft af deres musik, men også i kraft af deres udseende og attitude. Det universelle i populærmusikken, idoliseringen af personerne bag, berømmelsen og den økonomiske

succes er bare ofte parametre, som drager unge væk fra den traditionelle musik, som sjældent er præget af glimmer og glamour. Derfor er der en balance, der skal holdes.

I mange af de samfund, vi rejste til i forbindelse med produktionen af Laya Project - vi kom med lydudstyr, filmhold og gear - fortalte unge os, at de med vores projekt blev opmærksom på værdien i den traditionelle musik, og at det gav dem en følelse af stolthed at vide, at fremmede i fjerne lande faktisk blev så interesseret i deres musik, at de kunne finde på at rejse dertil, når de havde hørt den.

Unge i enhver generation har en medfødt trang til at gøre op med deres forældre og skabe sig en egen identitet. Musik handler som al anden kunst om at udtrykke sig, reflektere over sin egen tid og i et kreativt sprog skabe sit eget udtryk - med alt hvad det indebærer af kreativitet, perspektiv og individualitet.

Hver ny generation har en naturlig trang til at udforske sin historie og tilføre noget nyt - med eller uden samfundets billigelse. Kunstneriske udtryk skal - i den kontekst - bare have frihed for at komme frem. Og traditionel musik er måske det bedst tænkelige springbræt for den frihed, der kan sikre en videre udvikling, som selv med tiden vil gå i arv til kommende generationer som del af en rig, musikalsk tradition.

I en urban kontekst er lytteren ofte langt væk fra det naturlige, kulturelle landskab, hvori den oprindelige folkemusik og scenekunst er opstået. Der er en håndfuld mennesker, der har en dyb forståelse for og kærlighed til den slags musik, men langt de fleste vil bare klassificere den som folkemusik - som "gamle travere." i urbane sammenhænge vil man ofte lede efter noget nyt, noget man let og meget direkte kan relatere til, identificere sig med og høre som et samtidigt udtryk.

Især indenfor vores egen kultur, opfattes traditionel musik ofte som selvfølgelig. Den forbindes ofte med noget gammelt, blegnet og endog kedeligt; med noget bekendt og dog ukendt, som bare kører i baggrunden. Ironisk nok er det denne funktion som baggrundsmusik, der gør den traditionelle musik til en diaspora.

Udtrykket "diaspora" handler i denne sammenhæng om musikkens rødder og den indvirkning, som tilføres af det "nye" miljø, hvori den spilles, langt fra sit "hjem." Emotionelt koloreres den af både de udfordringer og påvirkninger, der kommer til som følge af dens migration.

Der er ingen tvivl om, at den kulturelt rigeste nutidige musik er diasporaens:

Hverken-her-eller-der-mennesket eller måske netop her-OG-der-mennesket og dets børn, som fødes i fremmede lande og vokser op uden en større slægt i umiddelbar nærhed; de er med deres forældre i fremmedartede lande med overlevelsens udfordringer, i et forsøg på at få et bedre liv, i visse tilfælde en fremtid. Diasporaens musik minder dem om deres rødder, reflekterer på et dybt plan deres historie, sætter lyd på deres hjemve; er en forbindelse tilbage til det land og den slægt, de forlod og måske aldrig vender tilbage til; og får betydning for dem i det nye land, som de måske aldrig

vil forlade... I dette emotionelle ingenmandsland bliver musikken et medium for et personligt udtryk, et element i skabelsen af en ny identitet.

Et samfunds traditionelle sange skifter karakter, når de synges af tredje generations migranter. De skifter karakter i forhold til de versioner, der synges af den bedstemor, som bor 5.000 kilometer væk - hjemme i landsbyen, som hun aldrig i sit liv har forladt. Begge versioner er på fineste vis med til at holde traditionen i live - de rummer forskellige accenter og erfaringer, en ny forståelse og en gammel - men nærer sig begge ved de samme rødder.

I et bredere perspektiv er diasporaens musik som en ledestjerne i den forandringsproces, som tværkulturelle relationer igennem de seneste generationer har skabt. Musikken og dens kommercielle gennemslagskraft har nedbrudt barrierer og åbnet sind overfor nye impulser. Det behagelige kendskab til kulturelle rødder og traditionel musik har blot udgjort et springbræt, hvorfra kreative udtryk - interaktion mellem etniciteter, kulturer, virkeligheder, forandringer og følelsesmæssige rum - har kunnet tage afsæt til nye højder.

EarthSync arbejder helt specifikt med disse reelle skift i musisk perspektivering - skift som skaber grundlaget for enestående interessant ny musik - og samtidig med den traditionelle musik, som har overlevet tidens gang. Nøgleordet er sammenblending.

Klassisk musik har haft tendens til at være elitær - musik af og til en særskilt klasse. Musikformen har typisk nydt kongens, de herskende klassers eller templernes beskyttelse, og har af samme grund ikke være massernes eller almenvældets musik. Musikkens karakteristiske strukturer, instrumenternes udvikling og brug, fremførelsen af den komplekse musik har så at sige været hævet over den almindelige arbejderklasse. Dens rødder rækker tre-fire tusinde år tilbage og udgør i dag ryggraden i mange landes musik. Men i dag når den ud til andre end den klasse, den oprindeligt var af og til.

Et særligt tilfredsstillende musikalsk samarbejde opstod omkring EarthSyncs album og den 24 minutter lange film, Voice Over The Bridge. Projektet førte oldgamle klassiske sange - sunget af to burmesiske sangere - sammen med nutidig, vestlig musik. Sangerne, Shwe Shwe Khaing og Khing Zin Shwe, blev optaget on-location i Myanmar, mens alle andre musikere blev optaget tusinder af kilometer derfra. Det var et samarbejde på afstand, som resulterede i et åndeløst smukt album, der emmer er tværkulturel kommunikation på et følelsesmæssigt sublimt niveau.

Det klassiske værk, Maha Gita, kom til verden i de hoffer, som Myanmars 55 respekterede konger omgav sig med. Det anerkendte værk blev oprindeligt komponeret og spillet af hoffets musikere.

Shwe Shwe Khaing og Khing Zin Shwe har igennem mange år optrådt på klostre og til bryllupper, hvor traditionelle sange fra Maha Gita har været på menuen. De to sangere har viet deres liv til opgaven at værne om Myanmars klassiske musik. Og alli-

gevel var de åbne overfor et musisk samarbejde - et samarbejde med nogle musikere, som de aldrig mødte; fra nogle lande, som de sikker aldrig vil komme til.

Filmen, Voice Over The Bridge, dokumenterer hvor passioneret Khing Zin Shwe og Shwe Shwe Khaing lever med og deler ud af traditionen i det smukke, enigmatiske, uopdagede og fjerne Myanmar. Projektet kunne ikke være realiseret uden den oprigtige og generøse hjælp fra et utal af mennesker i Myanmar - mennesker, som ønsker at forblive anonyme...

Igennem århundreder har musik været uløseligt forbundet med religion. Musik har været et medium, der kunne skabe balance mellem det daglige liv og sjælens længsel. Den har kunnet samle folk og skabe balance mellem livets fortrædeligheder og gaver. Og sådan er det, den dag i dag. Næsten intet har forandret sig: Musik er stadig en integreret del af religionen i de fleste kulturer og i enkelte endda en fortolkning af religionen som sådan. Det er altså ikke et tilfælde, at nogle af de smukkeste sange, nogle af de smukkeste tekster og nogle af de smukkeste kompositioner har fundet inspiration i menneskets spirituelle søgen. Musik er for mig den reneste og mest kraftfulde manifestation af religion - uanset hvilket sprog, hvilken kultur eller hvilken religion den tager sit afsæt i.

Nagore Dargah af Meeran Sahib Abdul Qadir Shahul Hamid Badshah er en spirituel sufi helligdom i Nagore i det sydlige Indien. Helligdommen besøges af pilgrimme fra alle religioner. Netop der kan man høre Nagori sufi sangerne Abdul Ghani, Ajah Maideen og Saburmaideen Babha Sabeer synge hengivne sange på tamilsk eller arabisk dialekt ved særlige religiøse højtider i det lokale islamiske fællesskab.

EarthSync mødte sangerne under arbejdet med Laya Project, som de blev en del af. Som en opfølger på det projekt, udgav EarthSync albummet Nagore Sessions, på hvilket de tre sangere blandt andet samarbejder med den fjerne, mellemøstlige trommeslager Zohar Fresco. Albummet slår bro over store geografiske afstande, men på baggrund af nogle fælles rødder. Den mellemøstlige tromme møder de sydindiske sange i en totalt religiøs, musisk harmoni, som også kan tilskrives nutidige, vestlige instrumenter og indiske instrumenter fra en lige så fjern region andetsteds i Indien.

På et andet EarthSync album, Shoshan af Shye Ben-Tzur, væves hengiven hebræisk poesi med sufi poesi fra det nordlige Indien til den rige lyd af folk og semi-klassisk musik fra Rajasthan og spansk flamenco. Musikken kommunikerer, idet den samler de rige lyriske og musiske traditioner.

Det er ikke for at forfalske den traditionelle musik, at EarthSync bygger broerne, men for at skabe en større form for kunst sammen med de musikere, som enten mestrer den traditionelle eller den nutidige musik.

Teknologien har gjort det muligt at udforske musikken. Enhver kan tilegne sig den.

For lytteren gør teknologien det muligt at komme tættere på de stjerner, man ser op til. Teknologien kan understøtte drømme og forhåbninger - man kan på magisk vis blive venner, og blive et med musikkens ophavsmand.

For musikeren åbner teknologien for nye muligheder for at eksperimentere musikalsk med gamle og nye koncepter, rytmer og lyde af fjerne kulturer.

Denne virkelighedens verden, hvor teknologi kan slå bro mellem forskellige kulturer, er kruntappen i EarthSyncs Business Class Refugees - et globalt samarbejdsprojekt med produceren Kartick (Patrick Sebag, red.) og lyddesigneren Gotam (Yotam Agam, red.) som hovedfigurer. Projektet kombinerer lokal musik fra hele verden med electronica. Kald det electro-folk eller acoustic-electronic. K&G platformen fjerner alle de klichéer, der knytter sig til elektronisk musik og samarbejder med lokale musikere for at inkludere en regional signatur i den elektroniske musik - det kan være en mellemøstlig, afrikansk eller indisk signatur. Hver musiker står med sine rødder op på platformen, der blander rødderne med electronica - den tværkulturelle, universelle, urbane musik, som præger vores tid.

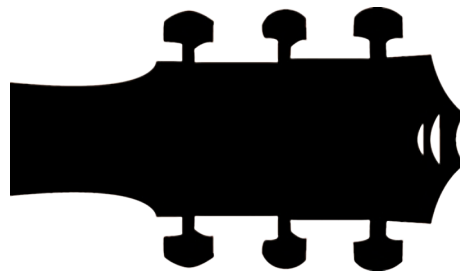
Som for at støtte denne musik, etablerede EarthSync for nylig EarthMoments, et bibliotek af høj kvalitets-, royaltyfri- etnisk musik fra hele verden. Biblioteket tilbyder ikke bare producere adgang til en enestående samling af indspilninger, men også et rum hvori lyde og signaturer kan udforskes. Disse lyde og signaturer kan sætte sjælene fri af grænser, fri til at udforske og opdage unikke instrumenter og lyde.

Det er gennem koncerter, at musiktraditioner holdes i hævd. Musikkens sande sjæl sanses bedst live.

EarthSync har produceret live koncerter siden 2006 ud fra et ønske om at skabe opmærksomhed og generere interesse ikke bare i traditionel musik, men også i ny, kontemporær musik. Vores live-produktioner styrker vores arbejdsform.

K&Gs live shows præsenterer en række unikke talenter på en og samme scene - fra den virtuose, klassiske fløjtenist Navin Iyer (som også medvirkede på Slumdog Millionaires soundtrack), sangerinden Mahesh Vinayakram (hvis far er den indiske fusionslegende Vikku Vinayakram), komponisten og bassisten Eyal Mazig, multi-percussionisten Balakrishnan KV og en række indiske dansere og mavedansere samt innovative pionerer indenfor visuals. Som K&Gs live show rejser fra by til by og spiller hvert sted sammen med lokale kunstnere, der dermed medvirker i en multikulturel fejring af musikken. Publikum connecter til showet - uanset om det er fra Australien, Indien, Israel eller USA - og identificerer sig umiddelbart med det mix af i går, i dag og i morgen, som musikken bærer præg af.

Laya Project Live! koncerterne - en audiovisuel musikalsk rejse med 25 folk-, sakrale-, klassiske- og elektroniske musikere, der genopfinder musikken i seks lande i Asien, er en enestående oplevelse, en fejring af livet og musikken. Koncerterne har stået på siden debuten på EarthSync Festival i 2006.

Musikkens umådelige kraft er stærkere end kulturelle, lingvistiske, religiøse og geografiske forskelle. Og deri ligger en fejring af livet. Den årlige EarthSync Festival for samtidig og traditionel musik har givet klassiske musiktraditioner samme næring som den samtidige musik og kombineret de to stilarter og genrer på aftener, hvor musikkens evne til at slå bro over forskelligheder er blevet fejret.

Festivalen, som med succes har fundet sted tre gange, løber for fjerde gang af stablen i august 2010. Og her vil man både kunne møde kendte og ukendte talenter, der blander musiktraditioner og genrer: Oprindelig folkemusik, klassisk indisk musik, fusion, electronic, fusion og folk dance - ny lyd, unikke danse forestillinger, innovativ video kunst og et spektakulært lys- og scenedesign.

Det har været en udfordrende, men meget tilfredsstillende rejse i de fem år EarthSync har eksisteret. Stadig inspirerer den skønhed og rigdom, der udgår fra verdens musik. Vi har følt os styrket og udfordret af den tillid, som lytterne og de skabende musikere har udvist overfor vores label, platform og projekter for ny musik, skabt i samarbejde med nutidige musikere, der udforsker den musik, der udgør deres rødder. EarthSyncs døre er altid åbne.

Sonya Mazumdar er CEO, leder af EarthSync i Chennai, Indien.

Mina Agossi:
Just Like a Lady
Naïve CD NJ 620411
42 min.

Frankrig, Vestafrika. Vokaljazz. Mina Agossi er et stort set ukendt fænomen på vores breddegrader. Men i Frankrig er hun stor! Af gode grunde. Derfor kan man også kun håbe, at hun – måske med dette nye album - formår at indtage den nordlige del af Europa. For dé- nne kvinde... kan meget vel være den nye Billie Holiday – trods hendes sammensatte baggrund. Mina Agossis forældre er fra henholdsvis Frankrig og Benin. Derfor strømmer der glødende vestafrikansk blod i hendes franske årer. At den 38-årige kvinde skulle blive sangerinde stod ikke umiddelbart skrevet nogle steder, for hun har ingen formel (ud)dannelse som sådan. Men hvad hun savner af skoling, har hun i talent og tyngde. Hun er født i 72, optrådte sammen med sit første ensemble i 93 og står nu som fuldbefaren sangerinde med flere album i eget navn bag sig. Det seneste i rækken er Just Like a Lady - et laid back, blåt album med jazzballader skåret over eksempelvis Bob Dylans titelnummer, Jimi Hendrix' Burning of the Midnight Lamp og the Beatles' And I Love Her. Alle har kontrabassen og vokalen i centrum. Alle leger og udfordrer de etablerede balladers gængse udtryk. Og alle lover godt for fremtiden.

Ivan Rod